

EIROPAS SAVIENĪBA

Reģionu komiteja

**ETSG uzraudzības ziņojums par
2015. gadu
Jauno teritoriālās sadarbības
programmu īstenošana**

Kopsavilkums

Šo kopsavilkumu ir sagatavojusi RK ģenerālsekretariāta E2 nodaļa, un tās pamatā ir pētījums “ETSG uzraudzības ziņojums par 2015. gadu: jauno teritoriālās sadarbības programmu īstenošana”, ko izstrādāja *Metis GmbH (Jürgen Pucher un Nicole Hauder)*.

Sīkāka informācija par Eiropas Savienību un Reģionu komiteju ir pieejama attiecīgajās tīmekļa vietnēs <http://www.europa.eu> un <http://www.cor.europa.eu>.

Pētījuma “ETSG uzraudzības ziņojums par 2015. gadu: jauno teritoriālās sadarbības programmu īstenošana” pilns teksts angļu valodā ir pieejams: <http://cor.europa.eu/lv/documentation/studies/Pages/studies.aspx>

© Eiropas Savienība, 2016

Daļēja pārpublicēšana ir atļauta, tieši norādot avotu.

Kopsavilkums

Eiropas Reģionu komiteja regulāri publicē uzraudzības ziņojumu par Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG) attīstību. Šajā ziņojumā analizētas jaunākās tendences no 2014. gada beigām līdz 2015. gada beigām. Līdz 2015. gada beigām kopumā bija izveidotas 60 ETSG, iekļaujot vairāk nekā 800 valstu, vietējās un reģionālās struktūras no 20 dalībvalstīm un Ukrainas. Vēl 14 grupas 2015. gada decembrī bija izveides procesā, tostarp viena no ārpus ES esošas valsts: ETSG *EUCOR - The European Campus*, kurā iekļauta Šveice, ir reģistrēta 2016. gada sākumā.

Īstenošana valstīs

Grozītās ETSG regulas īstenošana ES dalībvalstīs joprojām turpinās. Līdz šim RK ir konstatējusi Spānijas karaļa 23. janvāra dekrētu Nr. 23/2015, kas 31. janvārī publicēts Valsts oficiālajā vēstnesī Nr. 27. Bez tam 2014. gada 20. decembrī un 2015. gada 1. martā stājās spēkā grozītie Ungārijas un Slovākijas tiesību akti. Austrijas federālās zemes Burgenlande, Karintija, Zalcburga un Tirole no 2014. gada oktobra līdz 2015. gada februārim ir grozījušas savus tiesību aktus saskaņā ar pārskatīto ETSG regulu. Luksemburga pārbaudīja, vai spēkā esošie tiesību akti ir jāmaina, un ierēdņi nekonstatēja nepieciešamību to darīt. Visas pārējās ES dalībvalstis līdz 2015. gada marta beigām savus tiesību aktus nav grozījušas, un dažas no tām, piemēram, Luksemburga, nav konstatējušas nepieciešamību grozīt pašreizējos tiesību aktus.

Pārskats par ETSG darbību 2015. gadā

ETSG, kas izveidotas kopš 2014. gada 20. novembra

No 2014. gada beigām līdz 2015. gada beigām ir izveidotas 10 ETSG. Salīdzinājumā ar ETSG, kas izveidotas iepriekšējos divos gados (8 jaunas ETSG 2014. gadā un 9 2013. gadā), ir vērojams pastāvīgs temps pašreizējā novērošanas periodā.

Pagrieziena punkts ETSG vēsturē bija ETSG *Tisza*, kurā bija pirmoreiz iesaistīta ārpus ES esoša valsts. Šo grupu 2015. gada oktobrī izveidoja Ungārijas Sabolčas-Satmāras-Beregas meģe, Kisvardas pašvaldība un Ukrainas Aizkarpatu reģions (apgabals).

Table 1. *Pamatinformācija par ETSG, kas izveidotas 2014. gada beigās un 2015. gadā¹*

#	Nosaukums	Valstis	Izveidošanas datums
1	Eiropas pierobežas pilsētu Eiropas teritoriālās sadarbības grupa ar ierobežotu atbildību (Eiropas pierobežas pilsētu ETSG)	HU, RO	28/10/2014
2	ESPON EGTC - European Node for Territorial Evidence	BE, LU	19/01/2015
3	GECT Pays d'Art et d'Histoire Transfrontalier Les Vallées Catalanes du Tech et du Ter (GECT PAHT Les Vallées Catalanes)	FR, ES	28/01/2015
4	ETSG "Reinas Alpu koridors"	DE, IT, NL	27/05/2015
5	MASH Eiropas teritoriālās sadarbības grupa (MASH EGTC)	HU, SI	16/06/2015
6	NOVUM	CZ, PL	16/12/2015
7	Mura Region EGTC	HU, HR	28/05/2015
8	Tisza EGTC Tisza ETT ЄOTC ТИСА	HU, UA	26/10/2015
9	GECT-Autorité de gestion programme INTERREG V A Grande Région	LU, FR	19/10/2015
10	AECT León-Bragança	ES, PT	29/12/2015

¹

Nav iekļauta ETSG EUCOR – *The European Campus*, kas 2016. gadā izveidota starp Franciju, Vāciju un Šveici.

ETSG attīstības norises: ETS programmas un projekti

Attiecībā uz **ģeogrāfiskajām tendencēm** turpinās dinamiskās attīstība HU un tās apkārtnē. Pēc trīs jaunu ETSG izveides 2014. gadā šā ziņojuma aptvertajā laikposmā ap HU ir izveidotas divas grupas, un vienā no tām ir paredzēts iekļaut valsti ārpus ES (Ukrainu).

Vairāk nekā puse no visām grupām ir ziņojušas par veiksmīgu **paplašināšanos** pēdējos divos gados, konkrētiem plāniem vai/un interesi iesaistīt jaunus partnerus. Dominējošais **partnerības veids** sastāv no vietējām pašvaldībām: puse no visām grupām ir balstīta uz vietējo līmeni. Otrā lielākā grupa ir reģionālo pašvaldību ETSG, kurā partneru skaits ir no diviem līdz sešiem. Jaunās ETSG seko šai tendencei, ar trim mazām vietējām un divām reģionālajām grupām. Vienīgi Reinas-Alpu ETSG ir balstīta uz citu modeli, jo īpaši starpvalstu sadarbības no Ziemeļjūras līdz Vidusjūrai.

2015. gadā tika izveidota ETSG *ESPON*, ar **mērķi** īstenot sadarbības programmu *ESPON 2020*. Galvenais mērķis jaunajai Reinas–Alpu koridora ETSG ir atvieglot un veicināt teritoriālo sadarbību starp tās locekļiem, kā arī stiprināt un koordinēt multimodālā Reinas-Alpu koridora attīstību. ETSG *NOVUM* ir izveidota, lai paātrinātu, atvieglotu un veicinātu Polijas un Čehijas pārrobežu sadarbību ar mērķi stiprināt kohēziju. ETSG *PAHT - Les Vallées Catalanes* ir forums ar mērķi pārbaudīt un apspriest politikas darbības kultūras un mantojuma jomā. Pārējās divas jaunās ETSG, kas izveidotas Ungārijā, ir paredzētas, lai stiprinātu ekonomisko un sociālo kohēziju starp tās locekļiem un strukturētu sadarbību pārrobežu projektos un programmās.

Lielākā daļa grupu darbojas, pamatojoties uz gada **budžetu**, ko veido dalības iemaksas līdz 50 000 EUR apmērā. Jaunās ETSG galvenokārt seko šai tendencei. Tiek lēsts, ka pašreizējais kopējais gada budžets ETSG, kas balstās uz dalības maksām ir aptuveni 33 miljoni EUR². *Hospital de Cerdanya* ikgadējās darbības izmaksas vien ir aptuveni 20 miljoni euro.

ETS projekti ir būtisks ienākumu avots praktiski visām ETSG, jo īpaši tām, kuru finanšu pamats, ko veido dalības maksas, ir vājš. 2015. gadā lielākā daļa jau izveidoto (līdz 2014. gada novembrim) ETSG apstiprināja pašreiz īstenotos projektus. No 38 grupām, kuras atbildēja uz anketas jautājumiem, 23 ziņoja par pašreiz īstenotiem ETS projektiem, kopskaitā 140 projektiem. ETSG *Tirol-Alto Adige-Trentino* ziņoja par ievērojamu skaitu tiešo projektu, kurus virza un finansē ETSG. Kopumā 15 ETSG ziņoja par šķēršļiem projektu īstenošanā.

²

12 miljoni kā ziņots 2014. gadā + 20 miljoni no *Hospital de Cerdanya* + 1 miljons paredzēts 2015. gadam.

Tikai 8 no 42 atbildēm ir izteikta interese izmantot citus **ES fondus**, nevis tikai ERAF ETS. Šie fondi ne visos gadījumos ir konkretizēti, taču ir minēti šādi fondi: Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA), Kohēzijas fonds (KF), Eiropas Sociālais fonds (ESF), Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (CEF) un LIFE+. Aptuveni ceturtdaļa grupu, kas atbildēja uz anketas jautājumiem, apsver iespēju izvērst **jaunus instrumentus**, proti, sabiedrības virzītu vietējo attīstību (SVVA), integrētus teritoriālos ieguldījumus (ITI) un kopīgo rīcības plānu (KRP). Piecas ETSG norādīja, ka tās jau īsteno pārdomātas specializācijas stratēģijas (S3).

Prezidentvalsts Luksemburga ierosināja jaunu instrumentu, lai sekmētu pārrobežu sadarbību, ko veido “Eiropas konvencija”, kas pieļauj izņēmumus un atkāpes no tiesību aktiem, kuras sniegtu iespēju īstenot pārrobežu projektus. Desmit no 42 grupām īsteno šādus projektus vai ir ieinteresētas tajos.

Izveides procesā esošās ETSG

Kā minēts Reģionu komitejas izstrādātajā sarakstā, un to papildinot ar ETSG *Alpine Pearls*, līdz 2015. gada beigām izveides procesā bija 14 ETSG. Kopš 2014. gada ir izveidotas un uzsākušas darbu četras grupas — *ESPON*, *Mash*, *Rhine-Alpine Corridor* un *Novum*. ETSG *Eurocidade Valença do Minho – Tui* (Portugāle un Spānija) un *Medgidia – Silistra* (Rumānija un Bulgārija) vēl gaida apstiprinājumu. Šis statuss nav mainījies salīdzinājumā ar ziņojumiem par diviem iepriekšējiem gadiem. ETSG *EUCOR - The European Campus*, kurā iekļauta arī Šveice, būs pirmais pārrobežu universitāšu centrs, un tajā būs iesaistītas iestādes no valstīm ārpus ES³.

ETSG *Cittaslow* un *Alto Adriatico/Severni Jadran/Sjeverni Jadran* ir jaunpienācējas “sagatavošanas posmā esošo ETSG” vidū. ETSG starp *Saint Martin* un *Sint Maarten*, kas būtu pirmā starp attālākajām valstīm un teritorijām (AVT), tika ierosināta 2014. gadā.

---

³

ETSG *EUCOR* ir reģistrēta 2016. gada pirmajos mēnešos pēc tam, kad bija sagatavots šis ziņojums.